

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia .....r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Las nad Braciejową PLH180023

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. nr 34, poz. 186 ze zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia

PROJEKT

możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 2081 ze zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz.U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.).

Obszar Natura 2000 Las nad Braciejową PLH180023, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE - decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669; (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146). Aktualny status prawny, powierzchnia obszaru oraz jego współrzędne geograficzne regulowane są na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowana jako dokument nr C(2018) 8528) (Dz. Urz. UE L 7 z 09.01.2019, str. 77).

Leżący nad doliną Wisłoki Las nad Braciejową to pozostałość zwartych lasów porastających niegdyś pogórze karpackie. Obejmuje piętro pogórza – najwyższe wzniesienia sięgają 420 m – co determinuje charakter szaty roślinnej zdominowanej przez buczyny i grądy. Wyróżnia go niezwykle urozmaicona rzeźba terenu – rozległe wierzchowiny pocięte są gęstą siecią jarów i wąwozów, co przekłada się na bogatą mozaikę siedlisk i czyni obszar trudno dostępnym. Decyduje to o wysokim stopniu naturalności i obecności cennych elementów fauny, typowych dla lasów pierwotnych.

Obszar jest niezaludniony – przecina go kilka lokalnych dróg łączących miejscowości położone na jego obrzeżach. Bezpośrednie otoczenie stanowią grunty zagospodarowane rolniczo oraz rozproszona zabudowa okolicznych wsi. Północna część obszaru przylega do terenów miejskich Dębicy.

Przedmiotami ochrony (wg SDF) w obszarze jest 6 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej oraz 5 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej. Są to:

- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. (*Arrhenatherion elatioris*);
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)

PROJEKT

- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).
- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*;
- 2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*;
- 6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*;
- 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*;
- 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*.

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Las nad Braciejową (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 28.05.2018 r. w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZO bis). Projekt współfinansowany jest w 85% ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu, a w 15% z budżetu Państwa. Całkowity koszt to 31 715 299,47 zł, okres realizacji – lata 2017-2022. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Dotyczy części obszaru położonych poza gruntami w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono szczegółową inwentaryzację siedlisk przyrodniczych obszaru objętego opracowaniem oraz oceniono ich stan ochrony. Przeprowadzono również obserwację siedliska motyla krasopani hera oraz oceniono jego stan.

W przypadku siedlisk motyla, jako główne istniejące zagrożenie wskazano sukcesję naturalną wynikającą z zaprzestania koszenia, natomiast jako zagrożenie potencjalne wskazano zalesianie.

W przypadku siedlisk leśnych, jako zagrożenia istniejące wskazano juwenalizację oraz niedobór martwego drewna. Zagrożeniem potencjalnym jest wzrost antropopresji spowodowanej poszerzeniem zabudowy jednorodzinnej wzdłuż granic obszaru. Dla siedlisk nieleśnych – niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie, głównym istniejącym zagrożeniem jest sukcesja spowodowana brakiem użytkowania.

Jako cel ochrony dla siedlisk leśnych wskazano utrzymanie struktury i składu gatunkowego właściwego dla siedliska. Dla łąk przyjęte cele to utrzymanie aktualnego arealu siedliska (0,43 ha) lub jego powiększenie oraz uzyskanie stanu FV w zakresie wszystkich wskaźników parametru „Specyficzna struktura i funkcje”. Dla krasopani hera celem jest zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku.

PROJEKT

Po wyznaczeniu celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony określono odpowiednie działania. W przypadku siedlisk leśnych zalecono prowadzenie gospodarki leśnej wg zasad pozwalających na zachowanie właściwego stanu ochrony siedliska. Wymieniono tu: możliwie najszerokie stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.), preferowanie odnowienia naturalnego, kształtowanie odpowiedniego składu gatunkowego dostosowanego do siedliska, usuwanie z drzewostanu w pierwszej kolejności dębu czerwonego, pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłękowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego), pozostawianie drzew biocenotycznych, pozostawienie do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego. Dla siedlisk łąkowych kluczowe jest ekstensywne użytkowanie kośne. Łąki świeże jako siedliska seminaturalne, uzależnione od działalności człowieka wymagają regularnego koszenia oraz usuwania pokosu. Zaprzestanie koszenia lub jego zaniedbanie, uszkodzenie podłoża w efekcie przejazdu ciężkiego sprzętu rolnego, nadmierne nawożenie i pozostawianie pokosu na powierzchniach skoszonych powoduje zniekształcanie składu gatunkowego, wkraczanie gatunków ekspansywnych oraz rozwój formacji krzewiastych, które stopniowo zmieniając warunki dostępności światła w przyziemnej warstwie siedliska przyczyniając się do jego całkowitego przekształcenia.

Dla motyla krasopani hera kluczowe jest zachowanie dostępu do siedlisk, w których występują rośliny żywicielskie, w szczególności sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*. Jego utrzymaniu służą więc prace związane z okresowym wykaszaniem runi, które powstrzymują sukcesję drzew i krzewów. Obecnie ma to miejsce głównie w pasach drogowych dróg przebiegających przez obszar, gdzie sadziec występuje najliczniej i zajmuje największą powierzchnię. Zarastaniu i stopniowemu zanikowi ulegają natomiast płaty sadzka położone w innych bezleśnych partiach obszaru, gdzie zaprzestano użytkowania, uruchamiając procesy sukcesyjne. Płaty te wymagają podobnych działań, czyli okresowego odkrzaczania i wykaszania.

Działania związane z monitoringiem realizacji działań ochronnych opierać się będą głównie na dwukrotnym, w trakcie obowiązywania planu, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony z zastosowaniem metodyki GIOŚ.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla obszaru Natura 2000 Las nad Braciejową PLH180023 opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>. Zamieszczano tam informacje o projekcie, w ramach którego realizowane było niniejsze opracowanie (projekt POIS.02.04.00-00-0193/16), postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o rozpoczęciu opracowywania projektu planu zadań ochronnych.

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem miały spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego byli przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się

PROJEKT

planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani pocztą elektroniczną, pocztą tradycyjną lub telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszczane były także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie oraz w właściwych miejscowo Urzędach Gmin.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w dniu 23.07.2018 roku w Zajeździe Polonez w Dębicy. Przedstawiono na nim założenia projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16, w ramach którego opracowywane były plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. Omówiono także metodyki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także scharakteryzowano obszar.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 01.02.2019 roku w Hotelu Polonez w Dębicy. Celem spotkania było przedstawienie projektu planu zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Las nad Braciejową PLH180023 zlokalizowanej poza gruntami będącymi w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”. Na spotkaniu przedstawiono wyniki inwentaryzacji oraz ocenę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony, propozycję zmian przebiegu granicy, istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony oraz koncepcję ochrony obszaru.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 17.04.2019 roku w Hotelu Polonez w Dębicy. Jego celem było przedstawienie finalnych zapisów projektu planu zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Las nad Braciejową PLH180023 zlokalizowanej poza gruntami będącymi w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” oraz sposobu uwzględnienia w dokumentacji zgłoszonych uwag.

Obwieszczeniem z dnia .....2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu .....2019 r.

Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin: Ropczyce i Dębica oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach ..... r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w tabeli nr 1.

PROJEKT

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

L.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.				
2.				
3.				

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu ..... r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu ..... r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy siedliskowej Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2 Dyrektywy siedliskowej, natomiast zgodnie z art. 17 Dyrektywy siedliskowej mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

PROJEKT

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenie właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie około 80 tys. zł.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt 1.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie

Wojciech Wdowik

